

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонська державна морська академія

**ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА
ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ**

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ТА УПРАВЛІННЯ

Навчальний посібник

Видання друге, доповнене

Херсон
ХДМА
2026

Рецензенти:

О.В. Щедролоєв – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри суднобудування та ремонту суден Херсонського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

А.В. Гнатов – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри автомобільної електроніки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

О.П. Цьонь – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри автомобілів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Херсонської державної морської академії
(протокол № 8 від 25 грудня 2025 року)*

Логістична система водного транспорту України. Практичні аспекти та управління: навч. Л 123 посіб. / Клевцов К.М., Букетов А.В., Шарко О.В., Сапронов О.О., Рудакова Г.В. – 2-ге вид. доповн. – Херсон: ХДМА, 2026. – 292 с.
ISBN 978-966-2245-88-2

У навчальному посібнику наведено основні уявлення з теоретичних основ логістичної системи водного транспорту України шляхом вивчення основних показників логістики, ключових моментів ціноутворення, визначення оптимальних маршрутів та вибору раціонального використання можливостей судна і технічного стану річкових та морських портів України.

Аргументовано ефективність нових підходів до управління матеріальними потоками: інтеграція окремих ланок в єдину систему, пов'язану з річковим та морським транспортом, здатну адекватно реагувати на зміни в зовнішньому – логістичному середовищі.

Навчальний посібник призначений для широкого кола науковців, інженерно-технічних працівників, і здобувачів 1-го, 2-го та 3-го ступенів вищої освіти: бакалавр, магістр та доктор філософії з галузі знань – J Транспорт та послуги, спеціальності – J5 Морський та внутрішній водний транспорт, спеціалізації: J5.01 Навігація і управління морськими суднами; J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами; J5.03 Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики.

Він спрямований на вдосконалення методів, технологічних режимів експлуатації, а також технічних засобів транспорту для організації міжнародних, змішаних та інтермодальних перевезень пасажирів і вантажів. Застосування відповідної стратегії прийняття управлінських рішень залежно від умов функціонування транспортних систем в сучасних умовах.

УДК 656.61/62:338.49(477)(075)

© Клевцов К.М., Букетов А. В., Шарко О.В.,
Сапронов О.О., Рудакова Г.В., 2026
© ХДМА, 2026

ЗМІСТ

Передмова	5
Перелік умовних скорочень	8
Розділ 1. Основні ознаки та властивості логістичної системи водного транспорту України	10
1.1. Основні види та типи логістичних систем	11
1.2. Основні ознаки матеріальних потоків	14
1.3. Сутність та завдання транспортної логістики	16
1.4. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики..	17
1.5. Вибір маршруту транспортування вантажу з урахуванням логістики	19
1.6. Логістичні системи водного транспорту	20
1.7. Технологічне обладнання водного транспорту	23
1.8. Контейнерний ланцюг поставок	25
1.9. Особливості транспортування вантажів водними видами транспорту	32
Список використаних джерел	39
Розділ 2. Логістична система річкового транспорту України	43
2.1. Портові транспортні термінали	44
2.2. Внутрішні водні шляхи та інфраструктура	51
2.3. Нормативно-правові аспекти розвитку внутрішнього водного транспорту України	55
2.4. Технічне забезпечення внутрішнього водного транспорту	60
2.5. Експлуатаційні характеристики внутрішнього водного транспорту	67
2.6. Опис та технічна характеристика обладнання річкових портів України	73
2.6.1. Дніпродзержинський річковий порт	74
2.6.2. Дніпровський річковий порт	76
2.6.3. Херсонський річковий порт	82
2.6.4. Київський річковий порт	86
2.6.5. Кременчуцький річковий порт	89
2.6.6. Миколаївський річковий порт	93
2.6.7. Нікопольський річковий порт	98
2.6.8. Новокаховський річковий порт	101
2.6.9. Запорізький річковий порт	103
2.6.10. Черкаський річковий порт	109
2.6.11. Чернігівський річковий порт	112

Список використаних джерел	116
Розділ 3. Логістична система морського транспорту України	123
3.1. Морський транспорт України	123
3.2. Показники матеріально-технічної бази роботи морського флоту та портів	126
3.2.1. Білгород-Дністровський морський торговельний порт	131
3.2.2. Бердянський торговельний морський порт	137
3.2.3. Євпаторійський морський торговельний порт	145
3.2.4. Ізмаїльський торговельний морський порт	150
3.2.5. Керченський морський торговельний порт	158
3.2.6. Херсонський морський торговельний порт	165
3.2.7. Маріупольський морський торговельний порт	171
3.2.8. Миколаївський морський торговельний порт	179
3.2.9. Дніпро-Бузький морський порт	186
3.2.10. Портопункт «Очаків»	191
3.2.11. Одеський морський торговельний порт	194
3.2.12. Спеціалізований морський порт «Ольвія»	213
3.2.13. Морський торговельний порт «Південний»	216
3.2.14. Ренійський морський торговельний порт	226
3.2.15. Севастопольський морський торговельний порт	232
3.2.16. Скадовський морський торговельний порт	237
3.2.17. Феодосійський морський торговельний порт	242
3.2.18. Усть-Дунайський морський торговельний порт	248
3.2.19. Ялтинський морський торговельний порт	251
3.2.20. Морський торговельний порт «Чорноморськ»	257
Список використаних джерел	272
Розділ 4. Розробка морських транспортних схем України в сучасних умовах на основі математичного аналізу	278
4.1. Вибір варіантів морських транспортних схем	279
4.2. Аналіз нових схем розподілу руху з метою підвищення рівня безпеки судноплавства	280
4.3. Вибір математичної моделі	283
4.4. Опис гравітаційної моделі взаємодії транспортних потоків	284
4.5. Умови практичної реалізації взаємодії транспортних потоків	289
Список використаних джерел	291